

Veiligheidsregio
Amsterdam-Amstelland

GESPOT - AT5.NL

2

Beleidsplan VrAA

Inhoudsopgave

1.	Inleiding.....	5
1.1	Doel en scope beleidsplan.....	5
1.2	Missie veiligheidsregio	5
1.3	Grondslag beleidsplan	7
1.4	Organisatie en samenwerking.....	6
1.5	Beleidsontwikkelingen en maatschappelijke context	8
1.6	Leeswijzer	9
2.	Hoofddoelstellingen.....	10
	Doelstelling 1: Up- to- date crisisaanpak.....	10
	Doelstelling 2: Versterken informatiemanagement en datagedreven risicoanalyse	11
	Doelstelling 3. Gebiedsgericht werken: ‘Hotspot’ aanpak	11
	Doelstelling 4: ‘Toprisico’ benadering	12
3.	Programma crisisbeheersing.....	14
3.1	Preventie en preparatie	14
3.1.1	Continue risicoanalyse: Kennis- en data-uitwisseling	14
3.1.2	Risicobewustzijn en risicocommunicatie.....	15
3.1.3	Planvorming	16
3.1.4	Vakbekwaamheid	17
3.2	Crisis- en incidentbestrijding	17
3.2.1	Multi-Informatiemanagement	17
3.2.2	Crisisorganisatie	19
3.2.3	Crisiscommunicatie	20
3.2.4	Bevolkingszorg en nazorg.....	21
3.3	Kwaliteitszorg	22
4.	Programma Brandweezorg.....	24
4.1	Brandweezorg verbreden	24
4.1.1	Advies fysieke veiligheid.....	25
4.1.2	Advies en toezicht brandveiligheid	25
4.1.3	Brandveilig wonen.....	25
4.2	Robuuste repressie.....	25
4.2.1	Vakbekwaamheid	26

4.2.2	Dekking.....	26
4.2.3	Innovatieve repressie	27
4.2.4	Geïnfomeerde repressie	28
4.2.5	Meldkamer	28
4.2.6	RemBrand.....	28

1. Inleiding

1.1 Doel en scope beleidsplan

In dit beleidsplan formuleren we de beleidsvoornemens van de Veiligheidsregio Amsterdam - Amstelland (VrAA) voor de komende jaren. Daarmee geven we invulling aan de wettelijke plicht zoals die is vastgelegd in artikel 14 van de Wet op de veiligheidsregio's. Maar dat is het zeker niet alleen. We beogen met dit beleidsplan ook onze sleutelpartners in de crisisbeheersing te committeren, zoals bijvoorbeeld de politie, de partijen rondom waterveiligheid of belangrijke beheerders van vitale infrastructuur. Met de keuze voor de middenlange termijn proberen we op onderwerpen vooral ook wat verdere tijdshorizon te kiezen dan gebruikelijk. Tenslotte zoeken we aansluiting bij de opbouw en inrichting van de programmabegroting zodat de vertaling van beleid naar uitvoering en beheer gemakkelijk is te maken.

1.2 Missie veiligheidsregio

De missie van de VrAA ligt ten grondslag aan de beleidsvoornemens die in dit plan geformuleerd gaan worden. Als missie formuleren wij dat:

De VrAA zorgt voor een slagvaardige crisisbeheersing, brandweezorg en GHOR met als doel het zo goed mogelijk anticiperen op risico's, het zo goed mogelijk helpen van getroffenen, het beperken van (im-)materiële schade en een zo spoedig mogelijke terugkeer naar een normale situatie.

In het verlengde van deze missie ligt een aantal strategische uitgangspunten voor ons beleid.

1. De focus op crisisbeheersing, maar met actieve rol in de risicobeheersing

De veiligheidsregio wordt beoordeeld op de manier waarop zij in staat is concrete rampen en crises te managen. Dit verklaart ook waarom in de missie de focus voor een groot deel ligt op deze taakuitvoering. Echter, vanuit de filosofie dat voorkomen beter is dan genezen, heeft de VrAA ook een actieve rol in de risicobeheersing. De VrAA speelt daarom een actieve rol in de risicobeheersing door veiligheidsvraagstukken te helpen agenderen, definiëren en onderbouwen en door partijen actief te wijzen op mogelijke proactieve en preventieve oplossingen. Tegelijkertijd is continue kennisopbouw over (dynamische) risico's een absolute must voor een adequate preparatie op een crisissituatie.

2. Vanuit het huis van Thorbecke

Lokaal doen wat lokaal kan en regionaal organiseren wat regionaal moet. De veiligheidsregio is primair een samenwerkingsverband tussen de zes gemeenten op het terrein van brandweezorg en crisisbeheersing. De gemeenten zijn en blijven verantwoordelijk voor pro actie en preventietaken op diverse belangrijke deelterreinen zoals Ruimtelijke ordening, milieu en bijvoorbeeld evenementen. Samenwerking met de veiligheidsregio is van groot belang. Aan de andere kant is de schaal van de Veiligheidsregio of die van de individuele gemeenten niet automatisch het schaalniveau waarop ontwikkelingen en risico's zich manifesteren. Het schaalniveau waarop de aanpak van risico's plaats moet vinden wordt bepalend voor het (bestuurlijk) schaalniveau waarop wordt samengewerkt. Dat betekent dat er steeds gezocht wordt naar de meest optimale

vorm van samenwerking: van publiek-private samenwerking of samenwerking op metropoolniveau tot de kleinst mogelijke lokale schaal in buurten en gemeenschappen.

3. We gaan uit van de zelfredzame inwoners en bedrijven

Als uitgangspunt wordt gehanteerd dat inwoners en bedrijven een eigen verantwoordelijkheid hebben ten tijde van crises en om crisis te voorkomen. Het versterken van het risicobewustzijn, de zelfredzaamheid en het beter benutten van zelfredzaamheid door hulpdiensten in tijden van crises zijn belangrijk elementen. De gemeenten en hulpdiensten binnen de VrAA zullen de altijd beperkte capaciteit met voorrang inzetten voor de verminderd zelfredzamen. Burgers en bedrijven moeten zich enige tijd zelf kunnen redden alvorens uitval weer is hersteld.

4. Van ‘flitsramp’ naar alle soorten crises

We gaan door op de ingeslagen weg van verbreding van de focus van klassieke ‘flitsramp’, naar ook niet klassieke crises zoals bijvoorbeeld ICT-uitval. De niet klassieke crises vragen nadrukkelijk een andere benadering en werkwijze dan de klassieke crises. Naast klassieke sturingsmechanismen vraagt dit om nieuwe samenwerkingsvormen, informatie-uitwisseling en netwerkmanagement. Daar gaan we actief op investeren, waarbij de balans tussen de noodzaak tot structureren en de ruimte om te improviseren een leidend principe is.

5. De VrAA biedt ruimte voor innovatie

Binnen de verschillende werkdomeinen van de VrAA zijn er mogelijkheden tot innovatie. De VrAA biedt daarvoor ruimte. Kansrijk zijn bijvoorbeeld innovaties op gebied crowdmanagement bij grote evenementen; real time dataverzameling en analyse over publieksstromen zou een mooie stap voorwaarts zijn.

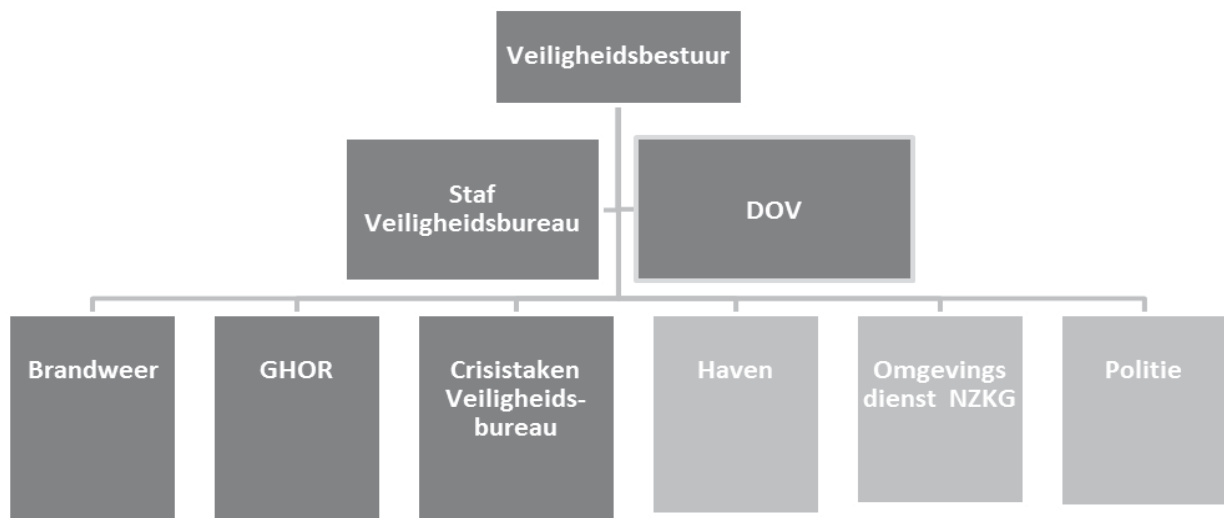
1.3 Organisatie en samenwerking

De VrAA bestaat uit drie werkmaatschappijen:

- Brandweer
- GHOR
- Veiligheidsbureau

Het veiligheidsbureau heeft een ondersteunende/ adviserende taak (secretaris veiligheidsbestuur en bestuursadvisering), een regierol ten aanzien van de multidisciplinaire crisisbeheersing en voorziet in warme situaties in een aantal crisisfunctionarissen. Het organogram van de VrAA maakt duidelijk dat er sprake is van nauwe samenwerking met de politie, maar dat politie formeel geen onderdeel uitmaakt van de organisatie van de VrAA. Deze samenwerkingsrelatie kent de VrAA ook met de Haven Amsterdam en de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied.

In 2007 is de Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland vastgesteld. Deze regeling is opgesteld in het licht van de toen nog in ontwerp zijnde Wet veiligheidsregio's maar is juridisch nog gebaseerd op de (inmiddels vervallen) Brandweerwet. In oktober 2010 is de Wet veiligheidsregio's van kracht geworden. In 2012 is er nog een wijzigingswet vastgesteld waarmee de regionalisering verplicht is gesteld per 1 januari 2014 en is bepaald dat de bestaande regelingen hierop aangepast dienden te worden. Daarnaast is per 1 januari 2015 de Wet gemeenschappelijke regelingen herzien, ook de gevolgen van deze wijzigingen zijn van invloed op de gemeenschappelijke regeling van de veiligheidsregio. Op basis van de nieuwe wet- en regelgeving wordt de Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland herzien en in 2015 opnieuw vastgesteld.

1.4 Grondslag beleidsplan

In dit beleidsplan formuleren we de beleidsvoornemens van de veiligheidsregio Amsterdam - Amstelland (VrAA) voor de komende jaren. Daarmee geven we invulling aan de wettelijke plicht zoals die is vastgelegd in artikel 14 van de Wet op de veiligheidsregio's.

Artikel 14

Het bestuur van de veiligheidsregio stelt ten minste eenmaal in de vier jaar een beleidsplan vast, waarin het beleid is vastgelegd ten aanzien van de taken van de veiligheidsregio.

Het beleidsplan omvat in ieder geval:

- a. een beschrijving van de beoogde operationele prestaties van de diensten en organisaties van de veiligheidsregio, en van de politie, alsmede van de gemeenten in het kader van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing;
- b. een uitwerking, met inachtneming van de omstandigheden in de betrokken veiligheidsregio, van door Onze Minister vastgestelde landelijke doelstellingen als bedoeld in artikel 37;
- c. een informatieparagraaf waarin een beschrijving wordt gegeven van de informatievoorziening binnen en tussen de onder a bedoelde diensten en organisaties;
- d. een oefenbeleidsplan;
- e. een beschrijving van de niet-wettelijke adviesfunctie, bedoeld in artikel 10, onder b;
- f. de voor de brandweer geldende opkomsttijden en een beschrijving van de aanwezigheid van brandweerposten in de gemeenten alsmede de overige voorzieningen en maatregelen, noodzakelijk voor de brandweer om daaraan te voldoen.

Niet alle in de wet aangegeven beleidsthema's worden in dit beleidsplan behandeld omdat andere complementaire beleidsstukken deze beleidsthema's als onderwerp hebben. In de volgende illustratie is weergegeven hoe het Beleidsplan zich verhoudt tot onderliggende planvorming. Daarnaast is weergegeven op welke onderdelen van de programmabegroting het beleidsplan aansluit.

In de ontwikkeling van dit beleidsplan is de Strategische Agenda Versterking Veiligheidsregio's van het Veiligheidsberaad betrokken in de afweging van prioriteiten. In de Strategische Agenda zijn als doelen geformuleerd 1) het versterken van risicobeheersing en 2) het versterken van crisisbeheersing. Dit beleidsplan sluit aan op deze strategische doelstellingen. Daarbij wordt in het beleidsplan ook aansluiting gevonden op de landelijke inspanningen op het gebied van water en evacuatie en continuïteit van de samenleving (vitaal).

De beleidsvoornemens op het gebied van GHOR en Alarmering maken geen onderdeel uit van dit beleidsplan.

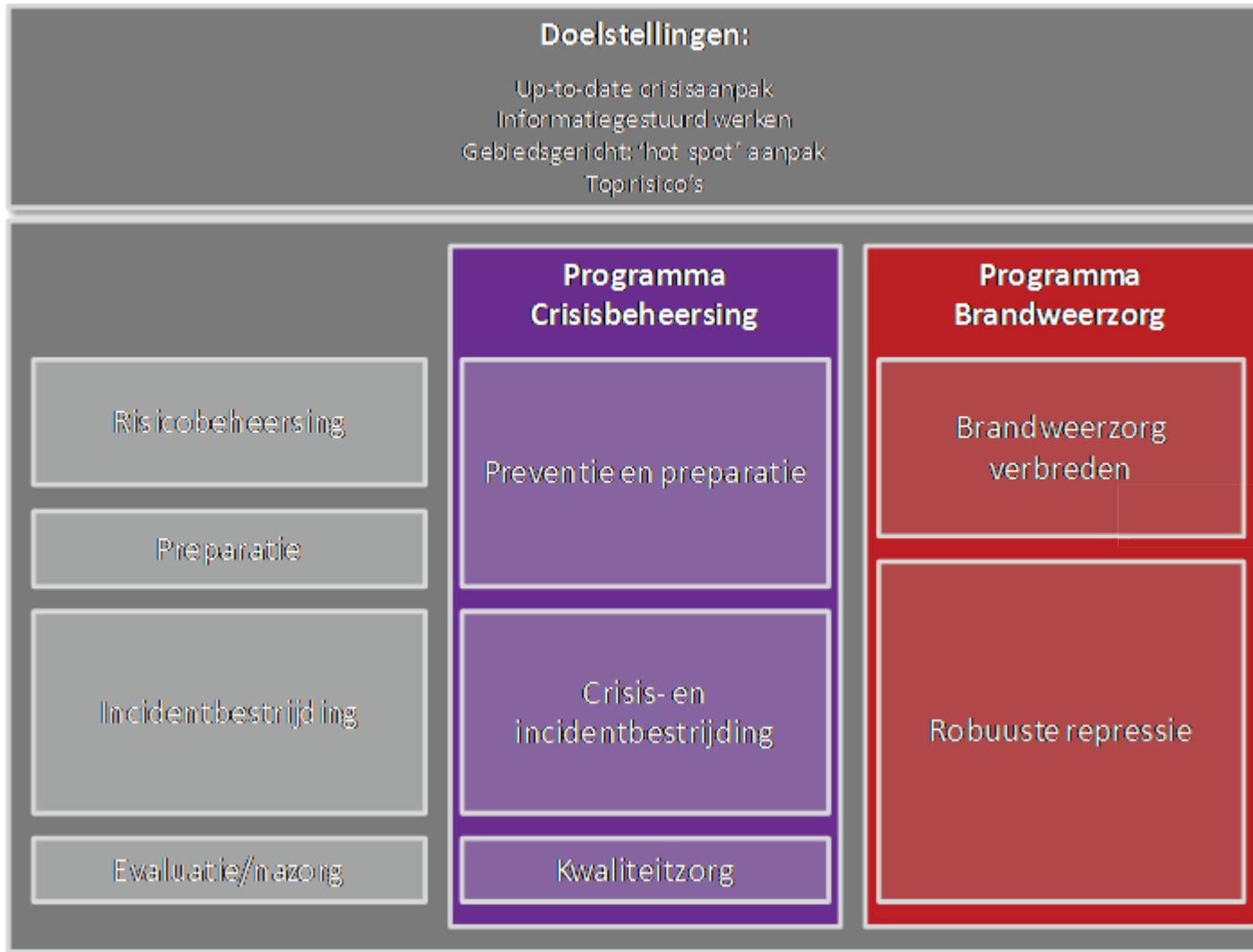
- De GHOR heeft in 2013 een meerjarenbeleidsplan vastgesteld voor de periode 2014-2017. Hierin schetst de GHOR relevante trends en ontwikkelingen, zowel die multidisciplinair spelen als monodisciplinair. Vervolgens geeft de GHOR in het meerjarenbeleidsplan aan hoe zij daarop wil acteren de komende jaren. Meerjarendoelen in het beleidsplan van de GHOR die voor de veiligheidsregio relevant zijn, betreffen: 1. Focus verbreden: van 'de ramp' naar 'de ramp na de ramp', 2. Bijdragen aan een informatiegestuurd crisisbestrijding, 3. Aandacht voor niet-zelfredzamen en zorgcontinuïteit, 4. Interregionale samenwerking ten behoeve van ketenregie in de witte kolom, 5. Professionalisering van advisering evenementen over gezondheidskundige aspecten, 6. Planvorming en evaluatie en 7. P&C cyclus: productbegroting.
- De beleidsvoornemens op het gebied van Alarmering zijn opgenomen in de Programmabegroting van de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland en richten zich op twee elementen, te weten: 1. Kwaliteitsverbetering van de meldkamer door het verbeteren van de informatievoorziening bij (grootschalige) incidenten en 2. Een efficiënter georganiseerde meldkamer door het waar mogelijk integreren van taken, systemen en huisvesting. Ten aanzien van Alarmering speelt mee dat in 2013 de Transitieovereenkomst Landelijke Meldkamer Organisatie is afgesloten. Het doel is dat op termijn alle meldkamers deel uit gaan maken van één organisatie onder verantwoordelijkheid van het ministerie van Veiligheid en Justitie. Dit zal niet alleen gevolgen hebben voor de wijze waarop de huidige meldkamer in de regio Amsterdam-Amstelland opereert en is ingericht, maar ook voor de wijze waarop de hulpdiensten opereren.

1.5 Beleidsontwikkelingen en maatschappelijke context

Het beleidsplan crisisbeheersing van de veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland bevat de beleidsvoornemens voor de komende jaren. Hoewel het beleidsplan voor een langere periode is vastgesteld is het niet ondenkbaar dat ontwikkelingen binnen het domein crisisbeheersing het noodzakelijk maken om snel in te spelen op veranderingen, bijvoorbeeld op het gebied van wet- en regelgeving maar ook op het gebied van veranderingen in het risicobeeld. Dit beleidsplan bevat daarom zoveel mogelijk kaders voor uitvoering, maar niet overal een specifieke invulling van activiteiten. Keuzes over de invulling moeten in de praktijk worden gemaakt, bijvoorbeeld op basis van maatschappelijke ontwikkelingen. Het betreft op organisatorisch vlak bijvoorbeeld inspelen op ontwikkelingen met betrekking tot de vorming van de Nationale Politie en de ontwikkeling van de Landelijke Meldkamerorganisatie. Op het gebied van crisisscenario's zien we nu (begin 2015) bijvoorbeeld

toenemende aandacht voor terrorisme, bedreiging, radicalisering, overstromingsrisico's en vitale infrastructuur. Hoewel zowel de organisatorische ontwikkelingen als de 'actuele' crisisscenario's relevante opgaven lijken voor de komende jaren, is het niet uitgesloten dat die balans in de komende jaren anders komt te liggen. Dit beleidsplan maakt het mogelijk om steeds in te spelen op beleidsontwikkelingen en maatschappelijke ontwikkelingen, zonder dat daarmee het beleidsplan inhoudelijk ter discussie hoeft komen te staan.

1.6 Leeswijzer

2. Hoofddoelstellingen

In dit hoofdstuk formuleren we vier hoofddoelstellingen van het beleid die als “versnellers” moeten gaan werken binnen de twee programma’s die we onderscheiden in dit beleidsplan, namelijk de deelprogramma’s crisisbeheersing en brandweezorg.

De VrAA kent een grootstedelijk profiel met veelsoortige risico’s. Kenmerkend voor het profiel zijn onder andere de mainport functie (Schiphol en Port of Amsterdam), de multiculturele samenleving en de sterke internationale oriëntatie afgewisseld met een vijftal kleinere gemeenten waarin de problematiek vaak anders is. Als gevolg van een toenemend economisch verkeer wordt het steeds drukker in de stad. Ook de afhankelijkheid van (vitale) infrastructuur neemt toe, net als de domino-effecten die kunnen ontstaan als één daarvan uitvalt. Risico’s manifesteren zich op schaalniveaus die soms overeenkomen met dat van de VrAA maar dikwijls ook helemaal niet. Dit vergt zowel in de voorbereiding als tijdens een crisis schakelen tussen verschillende niveaus. Het risicoprofiel van de VrAA wordt al met al eerder complexer dan simpeler hetgeen de eisen die worden gesteld aan de crisisbeheersing doen toenemen.

Er is ook een aantal maatschappelijke ontwikkelingen die de crisisbeheersing en de voorbereiding daarop misschien vergemakkelijken. Het betreft hier de toenemende mobiliteit van burgers en de enorme groei in het gebruik van mobiele ICT middelen. Dit vergroot de (zelf)redzaamheid van burgers. De toenemende informatisering van de samenleving biedt ook allerlei kansen om de informatievoorziening tijdens crisis te versterken. De informatievoorziening van en naar burgers kan daarmee in crisissituaties vergemakkelijkt worden, enerzijds door aan te sluiten op landelijke faciliteiten (NL Alert) en anderzijds door regionale en lokale toepassing van (social media) instrumenten.

In het verlengde van de hierboven bovengeschetste ontwikkelingen formuleren we vier hoofddoelstellingen voor het beleid van de VrAA. Deze doelstellingen doorsnijden de deelprogramma’s die we onderscheiden, namelijk:

Programma Crisisbeheersing: gaat over de doelen en activiteiten die gericht zijn op de voorbereiding op een crisis (waaronder preventie en preparatie), het crisismanagement als zodanig en het leren van crises .

Programma Brandweezorg: gaat over de doelen en activiteiten die gericht zijn op proactie en preventie, de voorbereiding op incidentbestrijding (preparatie) en de repressieve brandweezorg.

Doelstelling 1: Up- to- date crisisaanpak

Het is een goed moment om de crisisaanpak tegen het licht te houden, ‘good practices’ vast te leggen en waar mogelijk de crisisaanpak op onderdelen te versterken of aan te vullen.

De GRIP-regeling staat centraal in de huidige crisisaanpak. De GRIP-regeling blijkt in de praktijk vooral van toepassing te zijn op de ‘klassieke flitsramp’. Echter, uit casuïstiek van de afgelopen jaren in de veiligheidsregio Amsterdam en Amstelland blijkt dat zowel binnen als buiten de GRIP-regeling maatwerk is toegepast in de specifieke aanpak van een crisis. In de update van onze crisisaanpak willen we uit deze maatwerkoplossingen de ‘good practices’ borgen in zowel structuren als op manieren van werken (cultuur). Zo hoeven we niet

telkens opnieuw het wiel uit te vinden en kunnen we ons trainingsprogramma ook richten op het trainen en oefenen van maatwerktoeepassingen.

We constateren tevens dat we in de afgelopen periode meerdere keren niet in GRIP, maar op andere manieren 'crisisachtig' hebben gewerkt. Voor de zogenoemde nafase is de werkwijze vastgelegd in het gemeentelijk Draaiboek nazorg. Voor risicovolle evenementen of voor bijvoorbeeld bepaalde type dreigende crises dat steeds per gebeurtenis afspraken zijn gemaakt. Ook hieruit willen we de 'good practices' in beeld brengen en, waar nodig, uitwerken in de crisisstructuur.

Het project up-to-date crisisaanpak resulteert in een aanpak die zich aan de ene kant kenmerkt door duidelijkheid over hoe we werken en tegelijkertijd voldoende ruimte biedt voor de noodzakelijk geachte flexibiliteit en maatwerk.

Doelstelling 2: Versterken informatiemanagement en datagedreven risicoanalyse

We gaan door op de weg van versterking van het informatiemanagement in crisissituaties. Op de korte termijn zetten we in op het op orde krijgen en optimaliseren van de bestaande informatieorganisatie. Netcentrisch werken blijft het uitgangspunt en LCMS het systeem wat ons daarin ondersteunt. Gebruikersdiscipline zal als een rode draad door het OTO programma lopen. Optimalisering betekent ook dat we ketenpartners, op momenten waarop dat nodig is, beter willen aansluiten op de informatieorganisatie. Het betekent ook versterking van de manier waarop informatie wordt aangeboden en ondersteunend is in aan de beeld- en besluitvorming op diverse niveau's.

Voor de midden lange termijn willen in staat zijn om dynamisch (real-time) informatie in beeld te brengen over risico's. We zien op dit moment al organisaties die steeds beter in staat zijn om hun kritische informatie systematisch (geaggregeerd) en real-time te vergaren. Het gaat bijvoorbeeld om informatie over risicovolle bedrijven, geo-data, ladinggegevens, publieksstromen of basisinfrastructuur (gas, water, elektriciteit, internet, telefonie). Dit type informatiebronnen zal steeds beter kunnen worden benut voor een (daarmee datagedreven) risicobeoordeling. Vooronderstelling is dat wanneer deze informatie in 'vredestijd' beter op orde is, er in crisistijd gemakkelijker gebruik van kan worden gemaakt. Het is op dit moment nog niet duidelijk welke architectuur nodig is, om dit ook daadwerkelijk te realiseren. Het is niet zozeer een technische opgave om dit te organiseren, maar veel meer organisatorische. Het vergt een systematische inventarisatie van informatiebehoefte en afspraken met 'eigenaren' van informatie over de wijze waarop en met welk doel informatie wordt uitgewisseld. De ontwikkeling van dataplatforms wordt vanuit de veiligheidsregio ondersteund.

Doelstelling 3. Gebiedsgericht werken: 'Hotspot' aanpak

Het grote voordeel van een gebiedsgerichte benadering zijn de mogelijkheden van een integrale aanpak, zowel vanuit de inhoud als vanuit het netwerk van betrokkenen. We gaan door op de weg om in gebieden waarin sprake is van 'risicostapeling' (de zogenoemde risico hotspots) de risico's onder de loep te nemen en de voorbereiding op calamiteiten te beoordelen en waar nodig te versterken. De gebieden Arenapoort west en de Zuidas zitten reeds in de 'beheerfase' in hun voorbereiding op calamiteiten. Westpoort, Stationeiland en de Bloemenveiling Aalsmeer-Uithoorn staan op de agenda voor een 'hotspot' aanpak.

Doelstelling 4: ‘Toprisico’ benadering

Met de aanpak van een zogenoemd ‘toprisico’ (allen benoemd in het Risicoprofiel uit 2012) beogen we een versnellend effect te bewerkstelligen in de kennisopbouw, eventuele maatregelen en concrete voorbereiding op een voorstelbare crisissituaties. ‘Good practices’ uit de toprisiko benadering kunnen eventueel toepasbaar worden gemaakt op andere crisistypen. Op de agenda staan:

Toenemende druk op de ruimte, crowdmanagement en risico-evenementen

De grote aantrekkingskracht van Amsterdam op bezoekers, de toenemende algehele ruimtedruk en het steeds drukker wordende evenementenprogramma zet het veilig gebruik van de stad (en regio) verder onder druk (vergelijk Balans in de stad uit Collegeprogramma Amsterdam). Wanneer gaat gezellig druk over in onprettig druk, en die weer over in schadelijke drukte om (tenslotte) te eindigen bij onveilige drukte? Beheersing van deze toenemende druk zal vanuit een breed scala aan invalshoeken moeten worden aangepakt. Het is een van de thema’s van de toekomst. De basis hiervoor wordt gelegd door kennis van de drukte door monitoring. Met moderne technologieën is het steeds beter mogelijk drukte (publieksstromen en ander gebruik) te monitoren, ten dele 365 dagen per jaar te gebruiken. Vanuit de crisisbeheersing is de interesse in het bijzonder gericht op drukte publieksevenementen (SAIL, Koningsdag, Gaypride). Het is van belang te investeren in een goede kennisbasis zodat maatregelen ter voorkoming van incidenten kunnen worden bepaald, net als dat het op orde hebben van de situationele (deels real time) informatie van groot belang is voor de incidentbestrijding.

Water

Klimaatverandering en nieuwe inzichten en kennis hebben geleid tot een verhoogd bewustzijn van de risico’s op overstromingen en de gevolgen daarvan. Bij een overstroming vanuit de Noordzee of vanuit de grote rivieren vallen er ook in de regio Amsterdam-Amstelland slachtoffers en zal de economische schade en de verstoring van het maatschappelijk leven enorm zijn.

Wanneer zo’n overstroming dreigt, trekken veiligheidsregio’s en waterbeheerders samen op. Over deze samenwerking zijn afspraken gemaakt in het convenant tussen de veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland en de waterbeheerders in de regio en in het coördinatieplan voor de dijkringen 14, 15 en 44.

“Water en evacuatie” is één van de thema’s op de strategische agenda van het Veiligheidsberaad. Binnen dit thema wordt een structurele aanpak ontwikkeld, waarmee de veiligheidsregio’s samen met betrokken partners kunnen zorgen voor een adequate rampenbeheersing bij overstromingen. Het risico op overstromingen wordt benaderd vanuit het concept meerlaagsveiligheid (Deltaprogramma en in onze regio toegepast in de pilot Waterbestendig Westpoort). In de eerste laag gaat het om preventie van overstromingen: het terugdringen van de kans op overstromingen. In de tweede en derde laag om gevolgbeperking en slachtofferreductie door respectievelijk aanpassingen in de ruimtelijke inrichting (tweede laag) en organiseren van de crisisbeheersing (derde laag).

De verantwoordelijkheid van de veiligheidsregio ligt met name op de derde laag. Daarom is het van belang dat de veiligheidsregio zodanige kennis heeft van het gebied dat zij de directe en indirecte effecten bij en na een overstroming kan duiden. Dit doen we met behulp van de voor ons gebied geldende waterscenario’s en met hulp en informatie die ter beschikking worden gesteld door waterbeheerders, gemeentes en de vitale partners. Deze kennis van het gebied leidt tot inzicht in onder meer de maatschappelijke impact van een overstroming, mogelijke schade, kansen en (on)mogelijkheden van horizontale en verticale evacuatie, hersteltijd enzovoorts. Dat is de basis onder eventuele aanvullende maatregelen om de robuustheid van het gebied en de zelfredzaamheid van de inwoners te vergroten. Het is van belang om hierbij ook de effecten van uitval van vitale infrastructuur in andere regio’s op de regio Amsterdam-Amstelland in kaart te brengen. De aandacht voor Westpoort staat in ieder geval op de agenda. In de agenda duurzaamheid van de Gemeente Amsterdam

‘Duurzaam Amsterdam’ is opgenomen dat Westpoort als voorbeeld voor het opstellen van een Adaptatiestrategie vitale infrastructuur voor de hele regio Amsterdam in 2018. Mogelijk vinden daar voor nog uitwerkingen plaats in andere deelgebieden.

De veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland gaat zich ook voorbereiden op grootschalige evacuaties. Hierbij wordt gekozen voor een verschillende aanpak:

- gebieden die overstromen bij grootschalige overstromingen: waar kunnen we inwoners opvangen, waar willen we inwoners naar toe evacueren, welke routes zijn beschikbaar voor evacuatiestromen, hoe maken we die bekend bij de inwoners;
- gebieden waarin we evacués uit onze eigen of uit andere regio’s kunnen opvangen: waar kunnen we evacués opvangen, hoe zorgen we dat daar voldoende voorzieningen voor beschikbaar zijn.

3. Programma crisisbeheersing

In het programma crisisbeheersing gaat het over de doelen en de activiteiten die gericht zijn op de voorbereiding op een crisis (preventie en preparatie), het crisismanagement als zodanig en het zo effectief mogelijke leren van crisissituaties.

3.1 Preventie en preparatie

3.1.1 Continue risicoanalyse: Kennis- en data-uitwisseling

Het risicoprofiel van de VrAA is, net als dat van andere veiligheidsregio's, een statisch document dat voor een periode van vier jaar de prioriteiten op het gebied van risicobeheersing bepaalt. Risico's zijn echter niet statisch. Daarom moet het mogelijk zijn om op een dynamische manier risico's in beeld te brengen en ontwikkelingen in risico's te volgen. Hierdoor wordt het mogelijk om in te spelen op ontwikkelingen en te interveniëren als dat nodig is. De komende jaren werken we toe naar een datagedreven risicoprofiel: een methode om continu risico's en de beheersing van risico's te monitoren. Een deel van de informatie wordt, in het kader van het vergroten van risicobewustzijn, beschikbaar gemaakt voor burgers en professionals. Medio 2016 moet het regionale risicoprofiel van de Veiligheidsregio geactualiseerd worden. Het huidige regionale risicoprofiel is opgesteld conform de landelijke Handreiking regionaal risicoprofiel. In het actualisatietraject voor 2016 wordt bezien op welke wijze de eerste opbrengsten van het werken aan een datagedreven risicoprofiel benut kunnen worden.

Gelet op de grote variëteit aan risico's en veelheid aan informatie speelt hier een keuzevraagstuk. Denkbaar is dat er op de verschillende domeinen prioriteiten worden gesteld op risicotypen die met voorrang op een datagedreven wijze geanalyseerd worden. We zouden daarin drie domeinen kunnen onderscheiden: het fysieke domein, het sociale domein en het continuïteitsdomein. Binnen die domeinen zijn onderwerpen/risicotypen aan te wijzen die (met prioriteit) uitgewerkt kunnen worden.

Investeren op een datagedreven risicoprofiel maakt het op termijn mogelijk om gemeenten en provincies beter te adviseren in het kader van hun bestemmingsplannen/ structuurvisies en deze te helpen te voorzien in een paragraaf fysieke veiligheid. Ook ontwikkelt de veiligheidsregio samen met de gemeenten een nieuwe werkwijze voor informatie- en risicogestuurde vergunningverlening en toezicht waarbij de preventieve advisering op risico-objecten in onze regio centraal staat. Ook kan gedacht worden aan advisering van burgers en bedrijven - denk bijvoorbeeld aan waterbestendigheid. Partijen zijn zelf verantwoordelijk voor de mate waarin hun gebouwen of onroerend goed zijn beschermd tegen waterschade, maar de veiligheidsregio kan hierover nog wel adviseren. Dit ligt in lijn met het uitgangspunt van zelfredzaamheid: de VrAA spreekt anderen aan op hun eigen verantwoordelijkheid, en verschaft tevens zoveel mogelijk informatie om deze verantwoordelijkheid zo goed mogelijk te dragen.

Top risico versterken informatiemanagement en data gedreven risicoanalyse: Voor Sail Amsterdam 2015 zal het informatiemanagement worden versterkt. Sail werkt als versneller voor de ambitie om de prognoses ten aanzien van bezoekers van evenementen naar tijd, plaats en doelgroep betrouwbaarder te kunnen doen. Deze prognoses zijn input voor het dimensioneren van maatregelen op het gebied van publieksstromen, mobiliteit op het water en land en veiligheidsmaatregelen. Tevens kunnen ze worden gebruikt voor de uitwerking van

calamiteitenscenario's en de voorbereiding op incidenten vanuit betrokken partijen. Voor de Sail-dagen zelf zal een prototype beslissingsondersteunend systeem (evenementendashboard) worden gebouwd, waar zowel off line als real time data het situationele beeld kunnen voeden. Ieder vanuit de eigen taken en verantwoordelijkheden en op diverse beslisniveau's (strategisch, tactisch en operationeel) zullen partijen gebruik kunnen maken van dit Sail dashboard.

Top risico: Bescherming vitale infrastructuur?

Op het schaalniveau van de Noordvleugel van de Randstad is de continuïteit van de vitale infrastructuren een belangrijk issue. Discontinuïteiten zorgen al snel voor grote economische schade, in het bijzonder omdat er keteneffecten optreden bij de uitval van vitale infrastructuren. Bij het herstel van de continuïteit spelen grote economische belangen, wat grote druk oplevert en hoge eisen stelt aan de samenwerking tussen partijen. De vraag naar de kwetsbaarheden in de vitale infrastructuren vraagt continu om aandacht. Binnen vitale sectoren is dit vaak goed geïnstitutionaliseerd. Intersectoraal is dit echter de vraag. Is er voldoende bewustzijn van en inzicht in welke keteneffecten die kunnen optreden? Weten we hoe consequenties van uitval van vitale diensten kunnen worden verkleind? Om deze vragen te beantwoorden is een verkenning nodig naar de huidige stand van zaken. Ook kan onderzocht worden of er draagvlak is om in een publiek-private samenwerking de aandacht voor de bescherming van de vitale infrastructuur structureel te borgen. Onderwerpen zouden kunnen zijn:

- Kennisdeling en data uitwisseling
- Draagvlak voor een kennis- en dataplatform continuïteit
- Het mogelijk maken van informatiedeling in geval van crisis.
- Gemeenschappelijke OTO programma

Gebiedsgerichte benadering : *Waterbestendig Westpoort*

De pilot Waterbestendig Westpoort leert dat stakeholders in Westpoort zich weinig bewust zijn van de overstromingsrisico's terwijl de gevolgen zeer groot kunnen zijn, niet alleen voor het Havengebied zelf maar voor de hele metropoolregio. Ook niet-overstroomd gebied wordt getroffen door allerlei keteneffecten. In samenwerking met het nationale Deltaprogramma wordt deze pilot voortgezet en wordt uitgediept welke effecten er zijn, welke ontwikkelingsstrategie er nodig is en welke (kosteneffectieve) maatregelen genomen kunnen worden om effecten terug te dringen. Zo werken we aan de voorkant aan risicobeheersing, met als doel (keten-)effecten tijdens crises te beperken (zie ook Waterbestendig Westpoort in programma Crisisbeheersing – bij planvorming).

Onderdeel van Waterbestendig Westpoort is een onderzoek naar de waterrobuustheid van het gebied op korte termijn. Om hier inzicht in te krijgen worden de effecten als gevolg van een overstroming van het westelijk havengebied onderzocht. Hierbij is nadrukkelijk aandacht voor de effecten van overstromingen op onder andere de vitale ketens, infrastructuren en de crisisbeheersing. Naar aanleiding van deze van 'stresstest' voor de continuïteit kan een maatregelen pakket voor het vergroten van de waterrobuustheid worden uitgewerkt. De vraag tot op welke hoogte zijn we nu voorbereid indien een overstroming zich daadwerkelijk voordoet en hoe kunnen wij dit verbeteren moeten hiermee beantwoord worden. De uitkomsten hiervan worden gepresenteerd op een bestuurlijke conferentie waarbij de nadruk ligt op bewustzijn kweken, betrokkenheid creëren en verbinden.

3.1.2 Risicobewustzijn en risicocommunicatie

De Wet Veiligheidsregio's zegt het volgende over risicocommunicatie: "Het bestuur van de veiligheidsregio draagt er zorg voor dat de bevolking informatie wordt verschaft over de rampen en crises die de regio kunnen

treffen, over de maatregelen die zijn getroffen ter voorkoming en bestrijding of beheersing hiervan en over de daarbij te volgen gedragslijn.” De brandweer geeft hier vorm aan met de doorlopende campagne Samen Brandveilig. De Amstelland-gemeenten hebben de afgelopen jaren aandacht geschonken aan risicocommunicatie door gebruik te maken van de website “Wat doe je” en het organiseren van veiligheidsdagen om mensen bewust te maken van de aanwezige risico’s in hun omgeving. Vanuit de gemeente Amsterdam is dit meer basaal aangepakt en bestond de risicocommunicatie vooral uit het versterken van nationale campagnes en de hotspot-benadering bij ArenA-poort West en de Zuidas. Komende jaren willen we meer inzetten op risicocommunicatie over rampen en crisis in de regio. We sluiten hierbij aan op de thema’s uit het risicoprofiel van de VRAA. Het doel van de risicocommunicatie komende jaren is het risicobewustzijn onder specifieke doelgroepen vergroten, zoals bewoners, bezoekers of gebruikers van een bepaald (geografisch) gebied of bedrijven binnen een bepaald bedrijfstak. Denk daarbij bijvoorbeeld aan een campagne om bedrijven in het Westelijk Havengebied of Uithoorn bewust te maken van de risico’s en voorbereidingen bij een grote (chemische) brand en wat van het wordt verwacht te doen. Of hoe bewoners in de regio zich kunnen voorbereiden op langdurige uitval van stroom, uitval van ICT of een overstroming. Belangrijke onderwerpen voor de risicocommunicatie zijn:

- wat de risico’s zijn in een bepaalde omgeving en wat de kans daarop is;
- het vooraf stimuleren en organiseren van zelfredzaamheid;
- aandacht voor zelfredzaamheid bij een vergrijzende populatie (denk ook aan de buurman die slecht ter been is bij een overstroming);
- verwachtingen managen van wat overheid wel en niet doet (en kan) bij rampen en crisis.

3.1.3 Planvorming

Qua planvorming gaan we door op de ingeslagen weg van informatieve en op de praktijk gerichte plannen. De inhaalslag die de afgelopen jaren is gerealiseerd maakt dat we de aandacht kunnen beperken tot het actualiseren van de bestaande set aan plannen. In lijn met de ontwikkeling van een datagedreven risicoprofiel zullen calamiteiten- en rampenbestrijdingsplannen er ook meer datagedreven uitzien (bijvoorbeeld met meer ‘realtime’ informatie).

Top risico: versterking evenementenwerkprocessen

De huidige werkwijze rondom evenementen verdient op een aantal onderdelen duidelijk versterking. De cirkel van aanvraag > advisering > vergunningverlening > toezicht en handhaving sluit niet. De uitvoeringspraktijk heeft last van versnippering, zowel organisatorisch als qua informatievoorziening. Het risico dat dit ook ten koste gaat van kwaliteit van voorbereiding op evenementen ligt op de loer. De ‘regietafel evenementen’ zal als uitvoeringsoverleg hier verandering in gaan brengen. Doel is de versnippering terug te dringen en de focus aan te scherpen in de evenementenvoorbereiding. Betrokken partijen (ook vanuit de regiogemeenten) kunnen evenementen inbrengen die ze op de regietafel behandeld willen hebben.

Toprisico Water: Voorbereiding op grootschalige evacuatie

Het gebied van Amsterdam-Amstelland ligt grotendeels onder zeeniveau. Dit heeft tot gevolg dat een overstroming ergens binnen dit gebied niet ondenkbaar is. Het Waterschap heeft het beheer over de waterhuishouding en heeft daarbij ook een belangrijke taak in het “droog” houden van de regio. Voor de veiligheidsregio is het overstromingsrisico een onderwerp waarover op hoofdlijnen coördinerende afspraken zijn gemaakt inzake de afstemming met het Waterschap (Convenant Water) en in interregionaal verband binnen de Dijkkringen 14,15 en 44. De waterhuishouding is binnen de regio verdeeld in diverse (deel) compartimenten waardoor een grote catastrofale overstroming slechts een zeer kleine kans heeft. Het

voorbereiden van bijvoorbeeld evacuaties op gebiedsniveau is alleen zinvol wanneer er een reële kans bestaat met een uitdrukkelijke oorzaak.

3.1.4 Vakbekwaamheid

Het multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen op operationeel, tactisch en strategisch/bestuurlijk niveau is het hart in de voorbereiding op crisis in onze veiligheidsregio. Iedere functionaris met een rol in het crisismanagement moet een op maat gesneden voorbereiding op proces, inhoud en vaardigheden kunnen krijgen. Hier geldt dat het programma van opleiden, trainen en oefenen stoelt op twee principes: flexibiliteit en maatwerk waar dat past en structureren en standaardisatie waar dat moet. Hiermee wordt het mogelijk om binnen vakbekwaamheid zowel aandacht te hebben voor zaken die per sé moeten (wettelijk verplicht) als zaken die vanuit de actualiteit of (persoonlijke of organisatorische) leerbehoefte van betrokkenen naar voren komen. Ook hier geldt nadrukkelijk een verbindende rol vanuit de veiligheidsregio naar externe partijen binnen ons netwerk, die we betrekken bij de verschillende lijnen van het vakbekwaamheidsprogramma.

Up- to- date crisisaanpak: voor vakbekwaamheid betekent dit dat we gaan werken langs de volgende lijnen:

- Inhoudelijke thema's (prioriteiten) worden benut om activiteiten vorm te geven. Het betreft hier zowel actualiteiten als zaken uit bijvoorbeeld het risicoprofiel. Daarnaast leggen we slim verbindingen tussen wettelijk verplichte oefeningen (door combinaties van oefeningen) en maken we gericht keuze in de mate waarin we kunnen voldoen aan deze wettelijke verplichtingen;
- In de cyclus van opleiden, trainen en oefenen betrekken we nadrukkelijker de uitkomsten uit eerdere (evaluaties) van OTO-activiteiten en bevindingen uit evaluaties van incidenten. De uitkomsten van eerdere activiteiten en incidentevaluaties vormen het startpunt voor het vormgeven van de oto-cyclus. We werken daarnaast actief aan een systematiek om lessen (uit OTO-activiteiten, incidenten en actualiteiten) te delen en toepasbaar te maken;
- Naast investeren op inhoud en proces zoeken we ook verdieping op generieke vaardigheden. Het gaat dan om advieskracht van (inhoudelijk) specialisten en adviseurs, gericht op het adviseren van (uiteindelijk) het strategische niveau over inhoudelijke dilemma's, afwegingen en belangen;
- Informatiegestuurd werken is een hoofddoelstelling in de up- to- date crisisaanpak. We blijven daarom investeren op het professionaliseren van het proces informatiemanagement. Daarnaast richten we ons binnen Leiding en Coördinatie op sturing geven aan een informatiegestuurde netwerkorganisatie.
- We investeren waar dat in de praktijk loont. Dat betekent dat we mensen niet intensief zullen voorbereiden op een taak die ze zelden uit zullen voeren, maar juist investeren op basis van een inschatting van effectiviteit, nut, noodzaak en wettelijke verplichtingen;

In lijn met de ideeën over maatwerk in samenwerkingsverbanden zoeken we waar mogelijk nadrukkelijk afstemming met naastgelegen veiligheidsregio's in de ontwikkeling van OTO-activiteiten (vormgeving, oefenontwerp, inkoop). Een en ander krijgt vorm in het Beleidsplan MOTO.

3.2 Crisis- en incidentbestrijding

3.2.1 Multi informatiemanagement

Beheeropgave Basis op orde

Voor de korte termijn geldt dat op het onderwerp informatiemanagement de basis op orde wordt gebracht. Dit betekent aan de ene kant dat de kolommen het proces informatiemanagement monodisciplinair geïmplementeerd hebben, zijn aangesloten op het multidisciplinaire informatie proces en beschikken over gekwalificeerde informatiefunctionarissen. Bij oefeningen en incidenten wordt het proces informatiemanagement geëvalueerd en worden verbetermaatregelen toegepast. Daarbij is planvorming volledig gedigitaliseerd en de werkwijze afgestemd op het proces informatiemanagement. Ook zorgen we voor een adequaat opleidings-, trainings- en oefenprogramma voor kernfunctionarissen in de crisisteamen. Tot slot richt de informatieorganisatie zich op het optimaliseren van informatie-uitwisseling met (vitale) ketenpartners.

Ontwikkelopgave Bijeen brengen van informatiebronnen

De ambitie voor de langere termijn is om te beschikken over een kwalitatieve multidisciplinaire informatieorganisatie die zowel voor het proces van de risicobeheersing als voor de crisisbeheersing continu de risico's monitort en analyseert, het sleutelproces heeft ingevoerd in alle onderdelen van de veiligheidsketen en zowel de operatie en de besluitvorming ondersteunt. Dit doen we aan de hand van netcentrische informatiedeling waardoor zelfsturend vermogen van decentrale teams, functionarissen of burgers wordt gefaciliteerd. De ontwikkeling naar een continue risicobeheersing en een kwalitatieve informatieorganisatie is primair een organisatorische opgave, maar vergt ook een cultuurverandering. Ontwikkelthema's zijn: Geo-informatie, Multidisciplinair Real Time Intelligence Center 'gouden uur', uniformiteit en kwaliteit, naar een continue risicobeheersing, verbreding netcentrische crisisbeheersing naar crisispartners en versterken interregionaal informatiemanagement Noordzeekanaal gebied. Voorwaardelijk hiervoor is het bijeen brengen van informatiebronnen.

18

Data- en kennisplatform bieden overzicht en inzicht door modellering, prognoses en/of realtime data en analyses. Voorbeelden zijn:

- Infosfeer gevaarlijke stoffen: brengt data en kennis samen rondom o.a. brandveiligheid, en brandrisicoprofilering, gevaarlijke stoffen (trekker Brandweer)
- Informatiegestuurd toezicht: ten behoeve van prioriteit in het toezicht, verdelen van capaciteit en resultaatrapportages (trekker OOV)
- Kenniskring publieksstromen is het platform om data en kennis uit te wisselen over publieksstromen. Doelstelling is 365dagen monitoring en inzicht (VenOR).

'Platforms' van een iets andere orde zijn:

- Het slachtoffer- volg en informatiesysteem/ informatie adviescentrum (SVIS-IAC): wordt opgestart in een crisissituatie waarbij sprake is van relatief veel getroffen. De gehele afhandeling van de crisis rondom de getroffen verloopt middels dit platform, te gebruiken door de politie, de GHOR en de gemeenten (trekker gemeente Amsterdam).
- Omgevingsanalyse: overzicht en inzicht in klassieke en sociale media, door mediawatching en presentatie in dashboard.

Eerder in dit beleidsplan benoemd is het voornemen rondom Sail Amsterdam 2015 een evenementdashboard te realiseren waarin op de dagen van het evenement real time inzicht is in publieksstromen. Sail is daarin de versneller en een mooi punt om naar toe te werken. Het is nadrukkelijk bedoeling vanuit dit prototype een doorontwikkeling mogelijk te maken voor een generiek evenementendashboard, een 365dagen toepassing en/of een breder toepasbaar crisisdashboard.

Om zoveel mogelijk informatiegebaseerde besluitvorming mogelijk te maken is het van belang dat gegevens en data-analyses snel ontsloten kunnen worden en op een over- en inzichtelijke aangeboden kunnen worden aan crisisteams op operationeel, tactisch en/of eventueel strategisch niveau. Hierbij moet allereerst het vraagstuk van vraag, wat willen we weten en aanbod, wie heeft deze informatie beschikbaar, inzichtelijk worden. Met bronhouders kunnen afspraken worden gemaakt over hoe te kunnen voorzien in de informatie-uitwisseling en de wijze van presentatie middels dashboards. Het geheel van bronnen, kennis en de interfaces die uitwisseling mogelijk maken (tot en met dashboards), kan betiteld worden als de ‘informatie-architectuur’. Op dit moment is nog niet duidelijk hoe de architectuur er voor (dreigende) crisissituaties er het beste uit zou kunnen zien en hoe er met andere woorden het beste geput kan worden uit de bestaande 365dagen bronnen/ dashboards. De komende periode zal benut worden om een gedeeld beeld te krijgen ten aanzien van de gewenste architectuur en de verdere realisatie daarvan.

3.2.2 Crisisorganisatie

In Amsterdam-Amstelland is de laatste jaren binnen de GRIP-regeling gewerkt met een model dat op enkele punten afwijkt van de landelijk voorgeschreven kaders. Daarnaast heeft het Amsterdamse model – met een Interface in plaats van een ROT en een COPI dat zich richt op bron- en effectgebied – zich niet bewezen als een model dat aantoonbaar beter functioneert dan het model wat verder in het land wordt toegepast. We keren daarom terug naar een GRIP-regeling langs de lijnen van het landelijke model met en CoPi, een ROT en een BT. Dit schept duidelijkheid voor onszelf en de omliggende veiligheidsregio’s in de onderlinge samenwerking tijdens incidenten.

Up- to - date crisisaanpak: We grijpen de terugkeer naar het landelijke model tevens aan om stappen voorwaarts te zetten. Een aantal uitgangspunten is daarbij leidend:

- In het denken over opschaling en structuren worden begrippen als veerkracht, deskundigheid en flexibiliteit leidend. We realiseren ons steeds meer dat de GRIP structuur vooral geschikt is voor (flits-)rampen. De GRIP structuur is minder geschikt voor crises die een meer geleidelijk en/of niet plaatsgebonden verloop hebben. De specifieke omstandigheden zijn bepalend voor de organisatie van het crisismanagement. Dit betekent ook een verbreding van de organisatie van crisismanagement: van klassieke rampenbestrijding naar crisis-, issue- en incidentmanagement.
- Aanvullend op de klassieke top down aansturing van crisissituaties is het van belang vormen van netwerksturing goed te beheersen; we zullen onze netwerken daarvoor beter op orde moeten hebben. In lijn met de benadering vanuit de top risico’s en de gebiedsgerichte benadering zullen we netwerken verder gaan versterken.
- Uitgangspunt blijft dat de operationele leiding zo laag mogelijk is belegd en daarmee blijft het CoPI in beginsel verantwoordelijk voor de bron- en effectbestrijding. De kwetsbaarheden in de operationele afstemming tussen de verschillende actiecentra zal wel moeten verminderen.
- Ook voor de samenstelling van het ROT zal het uitgangspunt van veerkracht, deskundigheid en flexibiliteit die geboden is afhankelijk van de situatie leidend zijn.
- Ten behoeve van een adequate voorbereiding van de bestuurlijke issues in het beleidsteam zal de werking met een (klein) Agendateam met een vaste kernbezetting en een op de situatie toegesneden (en daarmee flexibele) aanvulling op z’n merites worden beoordeeld.
- Voor alles geldt dat in de crisisaanpak zoveel mogelijk wordt aangesloten bij wat mensen vaak doen - deskundigheid en ervaring telt!. Vanuit dit oogpunt moet bezien worden of de pool van betrokkenen waaruit geput wordt niet kleiner van omvang kan worden.

In combinatie met de ideeën over de verdere professionalisering van de crisisorganisatie wordt ook onderzocht wat de mogelijkheden zijn om de crisisinfrastructuur (de inrichting van het beleidscentrum en de daar

beschikbare middelen) te verbeteren. Voor de korte termijn betekent dat ook een verkenning van de mogelijkheid om het beleidscentrum vanuit de kelder naar een andere locatie binnen het stadhuis te brengen. Daarnaast is deel van de verkenning ook om te bezien welke mogelijkheden voor professionalisering er bestaan in technische toepassingen binnen het beleidscentrum en colocatie van actiecentra. Om de samenwerking en samenhang in de uitvoering van activiteiten te borgen heeft een multidisciplinair actiecentrum mogelijk toegevoegde waarde, waarin verschillende partijen een rol kunnen hebben (publiek en privaat en van binnen en buiten deze veiligheidsregio).

3.2.3 Crisiscommunicatie

Crisiscommunicatie is de communicatie die invulling geeft aan de informatiebehoefte bij maatschappelijke onrust. Deze communicatie richt zich op drie doelgroepen: de direct betrokkenen, de bevolking en de pers. In de huidige tijd met enorme druk van (social) media en journalisten die bij iedereen in het land quotes proberen te halen tijdens een crisis, is het moeilijk om de regie te behouden. Volledige regie is een illusie. Op social media zullen altijd mensen zijn die het niet eens zijn en die met een ander geluid - terecht of onterecht – (veel) aandacht zullen krijgen. Daarnaast weten we dat we meestal te laat zullen zijn: social media is altijd sneller dan informatie die via onze officiële kanalen binnen komt. Ook is de tijd voorbij dat iedereen dat wat de burgemeester op tv zegt voor waar aanneemt. Dit zorgt voor extra uitdagingen in de crisiscommunicatie.

Up- to - date crisisaanpak: Onze doelen zijn om als overheid in samenwerking met de crisispartners altijd met één mond te spreken en onze feiten juist te hebben.

We regelen voor de crisiscommunicatie aan de voorkant zo veel mogelijk. We doen dit o.a. door communicatiekaarten gezamenlijk met crisispartners te ontwikkelen en vast te stellen. Door van tevoren voor elk type ramp/crisis aandachtspunten, mogelijke strategie, handelingsperspectieven en boodschappen klaar te hebben liggen, kunnen we of het cruciale moment sneller en meer gericht te werk gaan. Ook door van tevoren afspraken te maken en gezamenlijk te opleiden, trainen en oefenen kunnen we dit versterken. Belangrijk om op te merken hierbij, is dat elke ramp/crisis weer anders is (qua dynamiek, context, impact, etc.). Het is daarom ook niet mogelijk om overal een antwoord voor klaar te hebben liggen, maar we kunnen wel aantal basale punten opstellen. Een ontwikkeling waar we rekening mee houden is dat het ministerie van VenJ het WAS (Waarschuwings- en alerteringssysteem), ofwel de sirenes, per 1 januari 2018 uitfaseren. Brandweer, GMK en gemeente kijken samen hoe de VrAA de transitie van WAS naar NL-alert en andere communicatiemiddelen het best kan vormgeven komende jaren. Aandachtspunten zijn o.a. de dekkingsgraad, alarmerende functie en procedure inwerkingstelling van NL-alert, de transitiekosten (voor Rijk of regio?) en een eventuele publiekscampagne.

Daarnaast is social media is een belangrijke peiler van onze crisiscommunicatie. Met de nieuwe tool Coosto kunnen we een beter beeld krijgen van wat er speelt op de social media. In het beleidscentrum beschikken we inmiddels over een dashboard waarop een beeld van social media gezet kan worden. Komende jaren gaan we nog meer investeren op hoe we zo snel en duidelijk mogelijk de buitenwereld naar binnen kunnen halen in het Beleidscentrum. De omgevingsanalyses richten we sinds 2014 in op de drieslag: informatievoorziening, betekenisgeving, schadebeperking. Dat betekent onder andere dat we sneller gericht kunnen adviseren om bepaalde geruchten te ontkrachten; informatietekorten aan te vullen; relevant handelingsperspectief te geven en aan te sluiten bij wat leeft onder de bevolking. Aanvullend op omgevingsanalyse, gaan we ook een strategie en plan van aanpak ontwikkelen voor *webcare* tijdens crisis. Door snel te reageren op berichten op social media, kunnen we geruchten en onjuiste feiten eerder de kop indrukken. Basis voor de strategie en plan van aanpak wordt gelegd in een conferentie social media die in het voorjaar van 2015 zal plaatsvinden.

We breiden het aantal communicatieprofessionals die een bepaalde rol in de crisiscommunicatie kan vervullen uit. Naast de huidige groep van medewerkers van de directie Communicatie, wordt de pool uitgebreid met nieuwe professionals van het Communicatiebureau. Doel is om per rol ten minste acht medewerkers beschikbaar te hebben. De nieuwe mensen nemen deel aan een OTO-traject. Ook de andere communicatieprofessionals in de veiligheidsregio (Amstelland-gemeenten, stadsdelen, diensten) bieden we meer opleiding en training crisiscommunicatie aan, om alle communicatieprofessionals in de veiligheidsregio naar een hoger basisniveau te brengen.

We zetten de lijn van operationele woordvoering door de voorlichters COPI voort. De politie kent inmiddels ook een backoffice communicatie. Komende jaren blijven we inzetten op het nog verder verbeteren van de samenwerking tussen voorlichters in COPI, interface, BT en RAC Communicatie. We gaan de werkafspraken verder aanscherpen en vaker gezamenlijk opleiden, trainen en oefenen.

Tenslotte investeren we actief op een 'eigen' expertnetwerk die afhankelijk van het soort crisis de meest actuele informatie kunnen inbrengen waarmee we als overheid ook beter de regie houden. We kunnen namen en contactgegevens van onze experts toevoegen aan de communicatiekaarten. Deze experts zouden ook een rol kunnen hebben bij monitoring van mogelijke crises.

3.2.4 Bevolkingszorg en nafase

Voor de bevolkingszorg geldt dat we doorgaan op de ingeslagen weg van professionalisering en in zekere mate ook vereenvoudiging van onze organisatie. Ook hier geldt veerkracht, deskundigheid en flexibiliteit als uitgangspunt. Een goed voorbeeld is in dit verband is de invoering van de stedelijke pool van liason gemeente CoPi die biedt kansen voor professionalisering en versterking van het multidisciplinaire CoPI-netwerk.

Zelfredzaamheid is uitgangspunt van beleid. Ervaring met crisissituaties leert dat dit ook in toenemende mate gebeurt, mede ook vanwege de vlucht die de informatie- en communicatiesamenleving heeft genomen. Door de toenemende informatiebronnen en technische hulpmiddelen is informatie tegenwoordig snel beschikbaar. De overheid is niet de eerste informatiebron en is zij ook niet meer de enige die communiceert. Hierin spelen burgers en bedrijven tegenwoordig een eigenstandige rol, waar de overheid ook dankbaar gebruik van maakt. De invoering van NL alert en burgernet zijn goede voorbeelden van samenwerking tussen overheid, burgers en bedrijven in de crisisbeheersing. Deze stand van zaken roept de vraag op of er ter stimulering van zelfredzaamheid aanvullend inspanning nodig is. Hier lijkt in ieder geval een stimulerende rol voor de VRAA gepast. Zijn de operationele partijen veerkrachtig genoeg om gebruik te maken van zelfredzame en participerende burger? Goede voorbeelden daarvan zullen actief onder aandacht worden gebracht.

In lijn met de landelijke ontwikkelingen zullen we de bevolkingszorg de maat blijven nemen door prestatie-indicatoren te gebruiken in de evaluaties van crisissituaties. Bijzondere aandacht gaat uit naar de informatievoorziening rondom slachtoffers en hun verwanten en naar de overdracht van acute fase naar nazorg. Gelet op de centrale rol van de gemeenten in crisispreventie en nazorg is het versterken van de informatieorganisatie van gemeenten van groot belang. De werkwijze en het systeem dat is ontwikkeld rondom slachtoffers en hun verwanten (SVIS/ IAC) zal intensiever moeten worden beproefd en worden doorontwikkeld tot in voorkomende gevallen een 'real time' slachtoffer data platform, te gebruiken in de acute situatie maar vooral ook tijdens de nazorg. Ook de aansluiting op de landelijke faciliteit SIS zal goed worden georganiseerd.

Voorts zal de crisismanagementervaring (van zedenzaak tot woonkostenbijdrage) beter beschikbaar worden gemaakt binnen de organisatie(s). Dat betekent dat er, in navolging van de lessen uit de evaluatie van de woonkostenbijdrage, invulling wordt gegeven aan het koppelen van de structuren en mechanismen uit het 'klassieke crisismanagement' aan de wijze waarop omgegaan wordt met beleidsdossiers die (kunnen)

uitgroeien tot beleidscrises. Het doel is mede de alertheid en de sensitiviteit op potentiële (beleids)crisis te verhogen. Er zal een generieke werkwijze worden vastgelegd en er zal een pool van algemene crisismanagers worden gevormd en getraind.

3.3 Kwaliteitszorg

De eerste stappen in de multidisciplinaire kennis- en kwaliteitszorg zijn gezet door invoering van de GRIP evaluatiesystematiek in 2013. In de uitvoering daarvan gaan we verder groeien evenals in de borging van de lessen die uit de GRIP evaluaties komen. Samen met de lessen die het resultaat zijn van het jaarlijkse MOTO programma biedt dit voldoende eerste basis voor leren en borging van de lessen. Op korte termijn zal het Veiligheidsbureau hiervoor een eenvoudig “Kwaliteitsvolgsysteem” ontwikkelen en bijhouden, waardoor we de werkwijze kunnen optimaliseren. Uit evaluaties van GRIP incidenten en MOTO activiteiten zullen gestructureerd ‘rode draden uit de aanbevelingen’ gehaald worden die ter besluitvorming voorgelegd worden aan het DOV. In latere evaluaties wordt de mate van implementatie van deze besluitvorming gemonitord en verwerkt in het “Kwaliteitsvolgsysteem”.

Op middenlange termijn wordt de positie bepaald ten opzichte van de landelijke ontwikkelingen die het Veiligheidsberaad met het project Kwaliteit en vergelijkbaarheid Veiligheidsregio’s inslaat. Dit project richt zich op het verbeteren van de kwaliteit en het bevorderen van de eenduidige kwaliteitsstandaard van de Veiligheidsregio’s. De al ontwikkelde en lopende initiatieven op het gebied van kwaliteit, zoals: de prestatie-indicatoren die het WODC heeft ontwikkeld om het presterend vermogen van de veiligheidsregio’s te meten, het HKZ-certificatieschema van de GHOR, het project RemBrand bij de Brandweer en het project Grooter bij Bevolkingszorg worden in dit project meegenomen. Uitgangspunt is hier dat we aansluiten op de landelijke ontwikkelingen en waar nodig regionale accenten aanbrengen om landelijke standaarden toepasbaar te maken. Om dit te bereiken is het van belang dat we de ontwikkelingen actief monitoren en gepast meelopen waar dit noodzakelijk lijkt. Om het Veiligheidsbestuur en het Directeuren Overleg Veiligheidsregio op de hoogte te houden zal de Portefeuillehouder Kwaliteit jaarlijks een update verzorgen met daarin: de landelijke ontwikkelingen, de stand van zaken, inzicht geven wat van de regio gevraagd wordt, advies over de betrokkenheid bij de landelijke ontwikkelingen en de benodigde besluitvorming.

Op de lange termijn zal de landelijke structuur het kader moeten zijn waarin onze huidige eerste stappen - leren van incidenten en oefeningen - een logische plek hebben gevonden.

Om dit traject van groei gestructureerd vorm te kunnen blijven geven zal onder leiding van de portefeuillehouder Kwaliteit een multidisciplinaire werkgroep worden ingesteld waar alle elementen van kwaliteit samenkomen en waar bestuurlijke adviezen geformuleerd worden. Een logische keuze hierin is de werkgroep evaluatie GRIP incidenten om te vormen. Enerzijds vallen deze GRIP evaluaties binnen het totaal van kwaliteit en bijhorende programma’s. Daarnaast zijn dit waarschijnlijk de aangewezen functionarissen om (reeds) vanuit hun taken en verantwoordelijkheden deel te nemen aan deze werkgroep.

4. Programma Brandweezorg

In het programma brandweezorg staan strategische beleidsplannen van de brandweer ten aanzien van de gehele veiligheidsketen. Het programma bestaat uit twee blokken; brandweezorg verbreden, over de activiteiten op het gebied van proactie en preventie, en robuuste repressie, over de activiteiten op het gebied van preparatie, repressie en nazorg.

Ambitie Brandweer Amsterdam-Amstelland

De ambities van BAA voor haar taakuitvoering kunnen als volgt worden samengevat:

- Minder branden
- Minder slachtoffers bij branden
- Minder schade bij branden (zowel sociale als economische schade)
- Een groter (brand)veiligheidsbewustzijn bij de inwoners en bedrijven/ondernemers in de regio
- Aantoonbaar goed voorbereid op de hulpverleningstaken, crises en rampen
- Een veilige en efficiënte werkomgeving voor onze medewerkers

BAA zet de ingezette vernieuwing - het verbreden van de brandweezorg en innovatie van de repressie - voort. Daarbij staan de 19 verzorgingsgebieden binnen de regio centraal, werkt BAA informatie- en risicogericht, gericht op een brandveiligere samenleving en een verhoging van het brandveiligheidsbewustzijn bij bewoners, bedrijven en instellingen.

24

Risicogericht en informatie-gestuurd past BAA toe bij alle schakels van de veiligheidsketen en dat zorgt voor samenhang en keuzes bij het handelen van de brandweer. De transitie moet zorgen voor een veiliger en effectiever optreden van de brandweer in relatie tot haar vier taken: brand, hulpverlening, OGS en waterongevallen

Door de brandweezorg te verbreden en informatie gestuurd en risicogericht samen te gaan werken samen met onze partners, zal de kennis en het handelen van de brandweer aan de voorkant van de keten de komende jaren een grote sprong voorwaarts maken. Gecombineerd met een versterkte samenwerking en samenhang in de keten zorgt ervoor dat BAA slimmer kan opereren: een geïnformeerde repressie die weet wat hij kan verwachten en een innovatieve repressie die meer mogelijkheden heeft om een incident te bestrijden. Zo zijn investeringen in de preventieve fase van belang voor het repressieve optreden. En ook: de lessen die geleerd worden uit brandonderzoek, worden toegepast in de preventie en preparatie, met als doel grotere kennis van de repressie voor het verzorgingsgebied en een betere voorbereiding op een incident. De ambitie van BAA, zoals verwoord in het meerjarenperspectief 2013-2015, minder incidenten, minder slachtoffers en minder schade, blijft onverminderd van kracht.

4.1 Brandweezorg verbreden

Preventie en repressie versterken elkaar als zij binnen een verzorgingsgebied zijn georganiseerd. De veiligheidsketen wordt gesloten door continu oorzaken van brand te onderzoeken, te evalueren en de informatie en het geleerde terug te brengen in de keten. Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland wil de brandweezorg verbreden op basis van een op risico gerichte benadering. De inspanningen van de veiligheidsregio zijn erop gericht om 'van de achterkant naar de voorkant' te bewegen. Is een risico te

vermijden of te beperken? Voor zover dat niet kan, wat kunnen bouw en constructie betekenen. Hoe kunnen burgers en bedrijven aan eigen veiligheid bijdragen.

4.1.1 Advies fysieke veiligheid

Ontwikkelopgave

Advies fysieke veiligheid richt zich op de ontwerpfasen van nieuwbouwprojecten. Daarbij kan gedacht worden aan nieuwe woonwijken, tunnels, de Zuid-as en gebouwen waar gewerkt gaat worden met gevaarlijke stoffen. VrAA streeft ernaar dat in 2018 samen met de zes gemeenten van de veiligheidsregio beleid is vastgesteld om vroegtijdig bij planontwikkelaars aan tafel te zitten. In deze fase kunnen functies nog van elkaar gescheiden worden. Concreet betekent dit dat bij het opstellen van een programma van eisen, ook een ruimtelijk programma 'fysieke veiligheid wordt ingebracht'. Op het gebied van milieu en externe veiligheid is VrAA per definitie adviseur voor alle gemeenten in de regio.

4.1.2 Advies en toezicht brandveiligheid

Ontwikkelopgave

VrAA wil het brandveiligheidsbewustzijn van gebruikers en ondernemers in de regio verhogen en een bijdrage leveren aan brandveiligheid van risicovolle objecten. Om dit te bewerkstelligen ontwikkelt VrAA zich van een regelgerichte organisatie, gericht op het proces van adviseren en toetsen van vergunningen, naar een risicogerichte organisatie. De risicogerichte organisatie is onderdeel van een netwerkorganisatie, met de gemeenten en de omgevingsdienst als vaste partners. Ze organiseert zich in analyseteams waarbij, op basis van informatiedeling tussen alle partijen naar de risico's in een specifiek gebied wordt gekeken.

Deze analyseteams vormen de basis voor een organisatie waarin alle relevante partners samen in goed contact staan met de gebruikers en eigenaren van de risicovolle gebouwen in de regio. VrAA streeft bijvoorbeeld naar convenanten met woningbouwcorporaties, zorginstellingen en andere koepelorganisaties waarin zij zelf streven naar een brandveilig object.

4.1.3 Brandveilig wonen

De activiteiten van brandveilig wonen zijn gericht op het verhogen van het veiligheidsbewustzijn in onze regio. Onder de noemer van brandveilig wonen worden verschillende activiteiten ontplooid in nauwe samenwerking met gemeenten, woningbouwcorporaties en andere maatschappelijke organisaties. In samenwerking met andere (netwerk)organisaties worden jaarlijks 20.000 woninginspecties uitgevoerd om het veiligheidsbewustzijn van burgers te vergroten en rookmelders op te hangen. Dit betreft 10.000 inspecties en 10.000 opgehangen rookmelders die samen met externe partners worden opgehangen.

4.2 Robuuste repressie

Een belangrijk deel van de incidentbestrijding heeft betrekking op het repressieve optreden bij brand en ongevallen. Onder de noemer 'Robuuste repressie' werkt de brandweer eraan dit repressief optreden tot een zo hoog mogelijk niveau te brengen. Brandweer Amsterdam-Amstelland beschikt over voldoende slagkracht om realistische scenario's volgens het risicoprofiel van de regio aan te kunnen. Deze robuuste repressie staat klaar om in te grijpen als het mis gaat. De brandweer is het maatschappelijk vangnet voor de burger in fysieke nood. BAA heeft specialistisch personeel en materieel of heeft dat georganiseerd in samenwerking met private of andere publieke partijen, zo nodig in een landelijk samenwerkingsverband. Via innovatie, onderzoek en evaluatie wil BAA haar vakmanschap versterken. BAA streeft naar een korps dat 'state-of-the-art' is en veilig

werkt. Brandweezorg is continu aan veranderingen onderhevig. Dat moet ook, want de maatschappij verandert en er komen steeds nieuwe technieken bij. BAA is deelnemer in de landelijke ontwikkeling van het zgn. kwadrantenmodel, gericht op innovatie van gebouwbrandbestrijding. Daarbij wil de brandweer op zoek naar efficiënter en veiliger inzet van repressieve medewerkers, voertuigen en materialen. Uitgangspunt is dat inwoners en bedrijven in onze veiligheidsregio kunnen blijven rekenen op kwalitatief goede en snelle hulp.

4.2.1 Vakbekwaamheid

Vakbekwaamheid

De brandweer beschikt over vakbekwaam personeel. Vakbekwaam zijn en blijven is een belangrijke voorwaarde voor effectief en veilig optreden in onze maatschappij. Voor de komende jaren betekent dit dat de brandweerorganisatie zich richt op:

- Het versterken van het brandweeronderwijs, bijscholen en oefenen.
- Het ontwikkelen en uitvoeren van nieuwe inspirerende en efficiënte vormen van opleiden, bijscholen en oefenen.
- Het ontwikkelen en uitvoeren van een op elkaar aansluitende methode van normstelling, portfolio en profcheck (PPN), die de kwaliteit van vakbekwaamheid inzichtelijk maakt voor zowel het individu, als de hele organisatie.
- Het voortdurend leren van incidenten en oefeningen, door te evalueren.

Samenwerking op het gebied van vakbekwaamheid vindt plaats met de vier veiligheidsregio's in Noord-Holland. Tot eind 2014 draait het landelijke Project Versterking Brandweeronderwijs. Resultaten uit deelprojecten worden gebruikt als input binnen NW4 en BAA.

26

4.2.2 Dekking

Beheersopgave

De burger heeft recht op de snelste hulp. Brandweer Amsterdam-Amstelland streeft ernaar de regio optimaal 'af te dekken' met brandweezorg. De brandweer houdt continu een vinger aan de pols als het om dekkingsvraagstukken gaat. Trends worden bijgehouden, er wordt gekeken naar de realisatie van prognoses in de praktijk en er wordt onderzocht hoe meer praktijkgegevens gebruikt kunnen worden in de theoretische rekenmodellen. Dekkingsmodellen worden gebaseerd op (rit)gegevens van daadwerkelijke incidenten. Verder onderzoekt de brandweer of dekkingsmodellen zo actueel toegepast kunnen worden (real-time) dat ze ter plekke ingezet kunnen worden voor inschattingen over het behoud van slagkracht bij op- en afschalingsbeslissingen tijdens een groot incident.

Dekkingsvraagstukken zullen breed worden bekeken. Waarbij, naast de wettelijke opkomsttijden, ook gekeken zal worden naar het (sociaal en fysiek) risicoprofiel en de stedelijke ontwikkeling. De samenwerking met omliggende regio's zal worden geïntensiveerd om de dekking van de basis brandweezorg, specialismen en grootschalig optreden verder te optimaliseren. Daarnaast is de regio in ontwikkeling. Dat was zo, en dat blijft zo. Er komen woonwijken, wegen, industrie en sporen bij. Het dekkingsplan is daarom onderdeel van de beleidscyclus van de brandweer en biedt een leidraad voor strategische huisvestingsplannen van ons korps. Hierbij horen vanzelfsprekend periodieke rapportages, waarbij altijd de vraag gesteld zal worden: krijgt de burger nog de snelste en de beste hulp?

Ontwikkelopgave

De conclusies en aanbevelingen uit het dekkingsplan, dat in maart 2013 door het Veiligheidsbestuur is vastgesteld, dienen de komende jaren als leidraad om voorstellen voor dekking, slagkracht, spreiding, specialismen en specifieke taken verder te optimaliseren.

In het dekkingsplan zijn zeven gebieden vastgesteld die door de overschrijding van de opkomsttijden extra aandacht verdienen. De overschrijding is in de aandachtsgebieden relatief hoger dan in de rest van de regio. Naast de focus op deze gebieden ten aanzien van de opkomsttijd zet BAA samen met gemeenten en andere partners vooral in op brandveilig leven waaronder woninginspecties in deze gebieden. Door de monitoring van de zowel de preventieve als de repressieve activiteiten in deze aandachtsgebieden wordt via het risicoprofiel en de bestuurlijke rapportage het bestuur geïnformeerd over de risico's en de keuzes die zij heeft om eventueel extra in te zetten op deze gebieden. Deze monitoring gebeurt natuurlijk regiobreed.

Gebiedsmanager Westpoort

Ook vanuit brandweezorg is speciale aandacht voor het aandachtsgebied Westpoort. Hier worden de opkomsttijden overschreden, maar vooral het risicoprofiel van dit gebied geeft aanleiding tot extra aandacht. Voor dit gebied is een gebiedsmanager aangesteld. Deze gebiedsmanager zal de komende jaren het netwerk en de bijbehorende samenwerking en informatie-uitwisseling versterken, specifieke bestrijdingstechnieken zoals scheepsbrandbestrijding coördineren en uiteindelijk deze versterkte preventieve en repressieve benadering van Westpoort in de staande organisatie implementeren. De gebiedsmanager Westpoort zal ook nauw betrokken zijn bij het eerder beschreven voornemen rondom waterbestendig Westpoort. Centraal hierin staat de publiek-private samenwerking met de bedrijven in het havengebied. Centraal hierin staat de publiek-private samenwerking met de bedrijven in het havengebied.

4.2.3 Innovatieve repressie

Ontwikkelopgave

Om de ambities te kunnen waarmaken, is innovatie – zowel technisch als organisatorisch – heel belangrijk. In lijn met de landelijke visie Brandweer over morgen wordt verstaan onder 'state-of-the-art' en veilige repressie, dat continu gezocht wordt naar de beste wijze waarop de werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden. Dit betekent dat de werkwijze 'op maat' is voor de taken die gedaan moeten worden, maar ook dat gebruik wordt gemaakt van moderne werkwijzen in aanvulling op en ter vervanging van bestaande technieken. De hulp die de brandweer biedt, moet daarbij ook eenduidig zijn.

Relevante nieuwe kennis, inzichten en innovaties die betrekking hebben op het brandweervak moeten worden onderzocht, uitgetest en waar mogelijk toegepast. De samenleving verwacht van de brandweezorg dat het efficiënt is en meegaat met technologische ontwikkelingen. Nieuwe technieken en strategieën voor brandbestrijding en hulpverlening zullen hun intrede doen. Dat zal consequenties hebben voor de gehanteerde werkwijzen en procedures.

'Op maat' is het sleutelwoord de komende jaren voor de innovatieve repressie, naast de inzet aan de voorkant in de veiligheidsketen. Bij 'op maat' wordt bedoeld op de volgende ontwikkelingen:

1. Voor de specialisaties of specifieke taken, zoals industriële brandbestrijding en scheepsbrandbestrijding, wordt samenwerking gezocht met ervaren en deskundige partners. Daarnaast wordt samen met andere veiligheidsregio's in Noord-Holland, Utrecht en andere (omliggende) regio's kennis en ervaring uitgewisseld en ontwikkeld, gericht op eenduidigheid.
2. Het ontwikkelen van het kwadrantenmodel gaat enerzijds over een nieuwe manier van vakbekwaam zijn en blijven en anderzijds over de inzet van tactieken en nieuwe blustechnieken, blusmiddelen en rookverdrijving. In onze regio neemt Brandweer Amsterdam-Amstelland deel aan diverse projecten op alle kwadranten, maar met blustechnieken specifiek op het kwadrant offensieve buiteninzet.

4.2.4 Geïnformeerde repressie

De tactische brandweerdoctrine, die wordt ontwikkeld, gaat er vanuit dat de brandweer zich via risicodifferentiatie op basis van geografische kenmerken, bevolking en risicoprofiel voorbereid op haar taken (=risicogericht). Daarvoor moeten relevante scenario's worden gekozen, waarna per scenario een standaard bestrijdingswijze wordt vastgesteld. In het verlengde hiervan kan gebiedsgericht ('hot spot' – aanpak) onderscheid worden gemaakt tussen de basis brandweezorg en specialistische of specifieke, op het verzorgingsgebied gerichte, taken. Bijvoorbeeld in het Westelijk havengebied van Amsterdam.

Door gebruik te maken van up-to-date informatie en koppeling van reeds beschikbare informatie - gericht op het efficiënt bestrijden van het incident waarvoor men staat - wordt repressie slimmer. Het leren van incidenten op basis van brandonderzoek en evaluaties van incidenten moet de repressie versterken. Daardoor wordt de kennispositie van de brandweer over brandontwikkeling, blustactieken en veiligheid van het eigen personeel verbeterd. Kennis, die aan de voorkant van de veiligheidsketen kan worden gebruikt voor het voorkomen van branden. Hiermee wordt de veiligheidsketen 'gesloten'.

4.2.5 Meldkamer

Onder leiding van het Ministerie van Veiligheid en Justitie wordt gewerkt aan de totstandkoming van een Landelijke Meldkamer Organisatie (LMO). Die zal – zoals nu wordt beoogd – verschijnen met tien locaties waar de meldingen worden aangenomen en uitgezet. Dit betekent een belangrijke transitie waarbij Brandweer Amsterdam-Amstelland is betrokken. Gedurende de transitie naar de landelijke meldkamerorganisatie zijn de volgende processen te onderscheiden:

- Het traject tot wijziging van de wet (beoogde inwerkingtreding 1 januari 2016).
- Het ontwerp en de realisatie van de landelijke meldkamerorganisatie.
- Borging van de going concern van de huidige meldkamers.
- Het realiseren van de financiële doelstellingen en afspraken, waaronder de overdracht van meldkamers (2016-2021).

28

Met name de aanpak voor standaardisatie van de operationele werkwijze zal grote veranderingen teweeg brengen voor Brandweer Amsterdam-Amstelland. De portefeuilles hiervoor zijn over het land verdeeld, BAA is hierbij aangehaakt.

4.2.6 RemBrand

Ontwikkelopgave

In de maatschappelijke verantwoording voor de kwaliteit van de brandweezorg draait het tot dusver vooral om opkomsttijden. De Raad van Brandweercommandanten (RBC) en het Veiligheidsberaad vinden deze focus te eenzijdig. De snelheid waarmee de brandweer ter plaatse is, zegt lang niet alles over de effectiviteit van de brandweezorg. In opdracht van het Veiligheidsberaad laat de RBC de hele veiligheidsketen doorlichten, op zoek naar mogelijke alternatieven voor alleen opkomsttijden als graadmeter voor kwaliteit. Dit is het project RemBrand. De projectgroep brengt de hele veiligheidsketen in beeld en waardeert de schakels, die invloed hebben op het ontstaan van brand en op het brandverloop. Het voorkómen van brand en het slimmer inzetten van repressieve capaciteit zijn de doelstellingen van het project. Bij het bereiken van dat eerste doel zijn vooral andere maatschappelijke partners aan zet. In de komende 4 jaar zullen de resultaten van het rapport bij BAA worden uitgerold.

